

לכבוד:

חה"כ מרב מיכאלי, שרת התחבורה והבטיחות בדרכים

חה"כ קארין אלהרר, שרת האנרגיה

חה"כ תמר זנדברג, השרה להגנת הסביבה

הנדון: תוכנית מעבר לתחבורה חשמלית

התחבורה הינה הגורם המרכזי לזיהום האוויר בישראל. לפי הערכות, כתוצאה מזיהום אוויר מתים למעלה מ-2,500 אנשים בשנה ואלפים רבים סובלים ממחלות בגין זיהום האוויר. להנעה חשמלית יש יתרונות בהשוואה למנוע בעירה פנימית: היא מפחיתה את זיהום האוויר בריכוזי אוכלוסין ו"בגובה האף", ויתרונותיה הסביבתיים הופכים למשמעותיים יותר אם היא מושתתת על ייצור חשמל באמצעות גז טבעי או אנרגיות מתחדשות.¹ כמו כן, כלי רכב חשמליים יעילים יותר מבחינת צריכת האנרגיה בשל היעילות הגבוהה של המנוע החשמלי בהשוואה למנוע בעירה פנימית. לישראל, כמדינת אי קטנה וצפופה, שהתברכה במקורות עצמיים של גז ליצור חשמל, שמחירי החשמל בה זולים יחסית, ומחירי הבנזין גבוהים, יש יתרון יחסי מובהק בשימוש ברכב חשמלי בהשוואה למדינות המפותחות האחרות.

אנו מברכים על קידום תוכנית המעבר לתחבורה חשמלית בהיקף של 650 מיליון ₪. בפרט, אנו תומכים במרכיבי התוכנית שהוצגו: השקעה בקידום אוטובוסים חשמליים עירוניים ובינעירוניים ותשתיות המיועדות להטענתם, קידום אזורים מופחתי זיהום בערים, בניית תכנית להגעה ירוקה לעבודה ולעמדות טעינה, מחקר ובפיתוח בתחום התחבורה הנקייה.

כמו כן, אנחנו תומכים בדרישה לפטור מיסוי סוללות ליתיום המשמשות רכבים חשמליים, קביעת מנגנון להפחתת פליטות מתחבורה שישען בין השאר על פרסום נתוני השימוש ברכב חשמלי (בדומה לקיים כיום ברכבים המונעים בבנזין), מעבר ציי הרכב של החברות הממשלתיות לתחבורה נקייה עד 2025 ומתן אפשרות לעובדים ולעובדות לבחור ברכב חשמלי, הקמת עמדות טעינה בחניונים, תמריצי מיסוי ומוניות המונעות בחשמל.

אנו סבורים כי יש לקדם את המהלכים הבאים כמהלכים משלימים בתוכנית זו:

1. תמריצים לרכישת רכבים חשמליים

קיבוע ההטבה הנוכחית לרכבים חשמליים עד סוף שנת 2025, והעלאה מדורגת החל משנה זו.

2. העמקת הדיפרנציאליות בשווי שימוש

כיום, הטבת שווי השימוש לרכב חשמלי עומדת על 1,000 ₪ בלבד, ומבוטאת בשכר לאחר מיסים בכ-100 150 ₪ בלבד, ולכן לא מהווה תמריץ גדול מספיק לבחירה ברכב חשמלי. הגדלת ההטבה לכ-2,000 ₪ תגדיל

¹ ד"ר רוני בר, ישראל נערכת למהפכת התחבורה החכמה - ההשלכות המשקיות של כלי רכב אוטונומיים, חשמליים, מחוברים ושיתופיים, פרסום המועצה הלאומית לכלכלה, 2019

את ההפרש בין שווי השימוש לרכב חשמלי לשווי השימוש לרכב רגיל, והפער בשכר יגדל לכ-750-500 ₪ בחודש. פער כזה יכול ליצור שינוי בעדיפות הרכב החשמלי של העובד.

3. יעדי פליטות ליבואני הרכב:

קביעת יעדי פליטות ליבואני הרכב והטלת קנס על חריגות, כמקובל באירופה - ממוצע שנתי לפליטת CO2 מרכבים (באירופה, 95 גרם/ק"מ החל מ-1.1.20). מדידתו באופן שיקבע המשרד להגנת הסביבה וקניסת יבואני הרכב על חריגה ממנו לפי מתווה קנסות מאושר מראש. בתוך 3 שנים יעדי הפליטות יהיו זהים ליעדי הפליטות המקובלים באירופה.

4. מוניות שירות חשמליות

הכנסת חובה למכרזים של הפעלת מוניות שירות ייקבע תנאי שלפיו לפחות 50% מהצי אותו יפעיל הזוכה במכרז יהיה בהנעה חשמלית.

5. מוניות חשמליות

א. קביעת יעדים לחשמול צי המוניות בישראל

i. עד שנת 2023 – 15% מהמוניות הפעילות חשמליות.

ii. עד שנת 2025 – 30% מהמוניות הפעילות חשמליות.

iii. עד שנת 2030 – 70% מהמוניות הפעילות חשמליות.

ב. קביעת גיל מקסימלי למוניות שעומדות בתיקני Euro 3,4,5: הצבת חסם עליון לזמן הפעילות של מוניות שאינן מאופסות פליטות, כדי לעמוד ביעדי החשמול ושמירה על איכות הסביבה.

ג. סבסוד רכישת מוניות חשמליות: סבסוד לבעלי "מספר ירוק" קיים, בהיקף דומה לסבסוד הניתן כיום למוניות היברידיות (20,000 למונית ₪ לרכב).

ד. התניית רכישת "מספר ירוק" ברכב חשמלי:

שלב 1 - "מספר ירוק" מופחת - הנחה של 50% ברכישת "מספר ירוק" לטובת פעילות מונית חשמלית.

שלב 2 – החל מ-2025, מכירת "מספר ירוק" לטובת מונית חשמלית בלבד.

6. משאיות חשמליות

עידוד פיילוט לייבוא משאיות (לרבות משאיות לפינוי אשפה) חשמליות.

בנוסף, ישנה חשיבות רבה לקידום נושא **מס הנסועה** מכיוון שככל שהחדירה של רכב חשמלי תגבר - כך יש צורך לעבור ממיסוי על הדלק למס על נסועה.

נשמח לסייע מקצועית בכל נושא הקשור בקידום תחום התחבורה החשמלית בישראל.

בברכה,

מיכל גלברט

אורי יוגב

מנכ"לית, Future Mobility IL

יו"ר ומייסד, Future Mobility IL

מיכל גלברט

העתקים:

גב' מיכל פרנק, מנכ"לית משרד התחבורה והבטיחות בדרכים

מר אודי אדירי, מנכ"ל משרד האנרגיה

גב' גלית כהן, מנכ"לית המשרד להגנת הסביבה

ערן יעקב, מנהל רשות המיסים

גב' עדי חכמון, סגנית הממונה על התקציבים, משרד האוצר

מר דניאל מלצר, רכז תחום תחבורה, אגף התקציבים, משרד האוצר

גב' שני לאופר מנדל, רכזת תחום אנרגיה, אגף התקציבים, משרד האוצר

מר עידן עבודי, ראש תחום אנרגיה, דלקים ואיכות סביבה, משרד התחבורה

מר אמיר זלצברג, מנהל אגף תחבורה, המשרד להגנת הסביבה